

SAATTEEKSI

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) haastattelututkimuksessa on selvitetty kansalaisten mielipiteitä Suomen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta sekä puolustusvoimauudistuksesta. Mukana oli myös kysymyksiä Suomen toimimisesta Afganistanissa, Suomen turvallisuuteen ja turvallisuudentunteeseen vaikuttavista tekijöistä ja turvallisuuden kehittymisestä seuraavan viiden vuoden aikana sekä huolta aiheuttavista tekijöistä. Kysymyksiä oli kaikkiaan 18, joista kaksi uutta.

Tutkimuksen teki Taloustutkimus Oy MTS:n toimeksiannosta. Se toteutettiin omnibustutkimuksen osana henkilökohtaisina haastatteluina. Kaikkiaan haastateltiin 1017 henkilöä. Tutkimuksen kohderyhmä oli 15 - 79 -vuotias väestö lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa. Otos muodostettiin kiintiöpöiminnällä, jossa kiintiöinä ovat ikä-, sukupuoli-, alue- ja kuntatyyppijakautuma. Haastatteluja tehtiin 80 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 39. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15 -79-vuotiasta väestöä tuhansina (SVT 31.12.2011).

Haastattelut tehtiin 20.9. – 10.10.2012. Tutkimuksen virhemarginaali on 3,2 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Puoluekanta taustamuuttujana tarkasteltaessa on otettava huomioon, että koska suurten puolueiden kohdalla virhemarginaali on pienempi, näistä saadaan luotettavampia tietoja kuin pienistä, joiden kannattajia on otoksessa vähemmän.

Tutkimuksessa kysyttiin: ”Mitä puoluetta äänestäisitte, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt?” Haastateltavista ilmoitti puoluekantansa 70 prosenttia (714 henkilöä) ja sen jätti kertomatta 30 prosenttia (303 henkilöä).

Raportti koostuu tekstiosasta ja sitä täydentävistä kuvista, joissa näkyvät myös aiemmin esitettyjen kysymysten aikasarjat. Kuvat on tehty Taloustutkimus Oy:ssa. Osa kysymyksistä muodostaa yhteisen aikasarjan vuodesta 1964. Kysymysten laadinnasta vastaavat MTS:n tutkimusjaosto ja työjaosto. Raportin on laatinut tutkimusjaosto.

Tämän, kuten aiempienkin, tutkimuksen data-aineisto on Tampereen yliopiston yhteydessä sijaitsevassa yhteiskuntatieteellisessä tietoarkistossa (www.fsd.uta.fi).

MTS:n raportit ovat nettisivuillamme suomen-, ruotsin- ja englanninkielisinä (www.defmin.fi/mts).

Ruotsissa Myndighet för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) tekee vastaavia mielipidetutkimuksia. Viimeisin julkaistiin tämän vuoden huhtikuussa. Se on osoitteessa: <https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/26214.pdf>.

Myös Norjassa Folk og Forsvar tekee vuosittain mielipidemittauksia turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta. Viimeisin julkistettiin kesäkuussa 2012. Se on osoitteessa: http://www.folkogforsvar.no/resources/meningsmalinger/Rapport_Folk_og_Forsvar_Juni_2012PDF.pdf

MTS:n tutkimustulokset ovat julkisia ja kaikkien käytettävissä. Niitä lainattaessa on mainittava, että kyseessä on MTS:n tutkimus.

JOHDANTO

Syksyn 2012 mielipidetutkimuksessa on joitakin melko selviä muutoksia verrattuna vuoden takaiseen tutkimukseen. Nykyisen, miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuvan puolustusratkaisun kannatus on noussut yhdeksän prosenttiyksikköä, viime vuoden 63 prosentista 72:een. Edellisen kerran kannatus oli samalla tasolla vuonna 2009.

MTS kysyi sekä alkuvuonna että syksyllä 2011 puolustusvoimauudistuksen lähtökohdista reservin kokoon, varuskuntaverkkoon ja asevelvollisuuteen. Yleinen näkemys oli, että muutoksia ei haluta. Puolustusvoimain komentaja kenraali Ari Puheloinen esitteli puolustusvoimauudistuksen tavoitteet ja toimenpiteet helmikuussa hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittisen valiokunnan linjausten mukaisesti. MTS kysyi nyt arvioita uudistuksen vaikutuksista Suomen puolustamiseen. Mielipiteet asiasta ovat jakautuneet, myönteisinä vaikutukset kokee 42 ja kielteisinä 40 prosenttia.

Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon on heikentynyt viime vuodesta. Nyt puolustuspolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 73 prosenttia, naisista 76 ja miehistä 69. Vuosi sitten puolustuspolitiikkaa piti hyvin hoidettuna 81 prosenttia, miehistä 82 ja naisista 80 prosenttia.

Maapuolustustahto on samalla tasolla kuin vuosi sitten. Kolme neljäsosaa on sitä mieltä, että Suomen ja suomalaisten on puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta. Kun kysytään henkilökohtaista halukkuutta osallistua maanpuolustuksen eri tehtäviin, jos Suomeen hyökättäisiin, yhdeksän kymmenestä vastaa myöntävästi.

Myös ulkopolitiikan hoitoon luotetaan kuten aiemminkin. Kolme neljäsosaa on sitä mieltä, että Suomen ulkopolitiikkaa on hoidettu hyvin viime vuosina.

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus on ennallaan. 68 prosenttia on sitä mieltä, että Suomen tulee pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana. Myös Suomen Nato-jäsenyyden kannatus on ennallaan. Vajaa viidennes, 18 prosenttia, on jäsenyyden kannalla ja 71 prosenttia vastustaa sitä.

Uutena kysymyksenä on suhtautuminen sotilaalliseen yhteistyöhön muiden Pohjoismaiden ja Naton kanssa sekä Euroopan unionissa. Kunkin osalta vastattiin erillisesti. Sotilaallinen yhteistyö muiden Pohjoismaiden kanssa saa hyvin laajan tuen (92 prosenttia). Myös sotilaallisen yhteistyöhön EU:ssa suhtaudutaan myönteisesti (78 prosenttia). Sen sijaan sotilaallinen yhteistyö Naton kanssa jakaa mielipiteet, myönteisesti suhtautuu 45 ja kielteisesti 46 prosenttia.

Suomen kehitysyhteistyön jatkaminen Afganistanissa saa tukea (82 prosenttia). Siviilikriisinhallintaan osallistumisen jatkamista tukee kaksi kolmasosaa ja sotilaallisen kriisinhallinnan jatkamista kolmannes.

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....	3
Yleisen asevelvollisuuden suosio noussut.....	4
Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon heikentynyt.....	4
Puolustusvoimauudistuksen vaikutukset koetaan sekä myönteisinä että kielteisinä.....	5
Puolet haluaa pitää puolustusmäärärahat ennallaan, kolmannes korottaa niitä.....	5
Sotilaallinen maanpuolustustahto pysynyt vahvana.....	5
Henkilökohtainen maanpuolustustahto korkealla.....	6
Sotilaallista puolustusyhteistyötä Pohjoismaiden kanssa ja EU:ssa tuetaan eniten.....	6
Osallistumisen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön katsotaan lisäävän turvallisuutta.....	6
Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus ennallaan.....	7
Ei muutoksia Nato- jäsenyyden kannatuksessa.....	7
Puolustusvoimien sotilaalliset tehtävät.....	7
Uskottava puolustus koostuu useista eri tekijöistä.....	8
Usko Suomen sotilaalliseen puolustuskykyyn heikentynyt.....	8
Euroopan talouden näkymät ja Suomen työllisyystilanne aiheuttavat eniten huolta.....	9
Ulkopolitiikan hoitoon luotetaan.....	9
Suomen halutaan jatkavan siviilikriisinhallintaa ja kehitysyhteistyötä Afganistanissa.....	9
Naiset kokevat tulevaisuuden turvattomampana kuin miehet.....	10
Epidemioihin varauduttu hyvin, ilmastonmuutokseen heikoimmin.....	10
MTS:n tutkimusjaosto ja puheenjohtajisto 2011 – 2015.....	56

Yleisen asevelvollisuuden suosio noussut

MTS on kysynyt vuodesta 2001 lähtien yleiseen asevelvollisuuteen liittyvän kysymyksen:

”Suomessa on käytössä miesten yleiseen asevelvollisuuteen perustuva puolustusjärjestelmä, jossa mahdollisimman suuri osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja joka tuottaa suuren reservin. Pitäisikö nykyinen järjestelmä säilyttää vai siirtyä valikoivaan varusmiespalvelukseen, jolloin vain osa ikäluokasta saa sotilaallisen koulutuksen ja jolloin reservin määrä supistuisi, vai kokonaan siirtyä palkattuun, henkilömäärältään pienempään ammattiarmeijaan?”

Nykyisen järjestelmän säilyttämistä kannattaa 72 prosenttia (63 % v. 2011), sotilaallisen koulutuksen saavien määrän pienentämistä valikoivasti tukee 17 (26), asevelvollisuudesta luopumista ja ammattiarmeijaan siirtymistä haluaa yhdeksän prosenttia (9).

Naisten ja miesten mielipiteet ovat tässä asiassa yhteneväisiä.

Ikäluokittain tarkasteltuna nykyinen malli saa tukea enemmän vanhemmista ikäluokista. 50 – 79-vuotiaista sitä tukee 76 prosenttia (66 % v.2011), 35 – 49-vuotiaista 73 (63), 15 – 24-vuotiaista 70 (70) ja 25 – 34-vuotiaista 60 prosenttia (50).

Sotilaallisen koulutuksen saavien määrän pienentämistä eli valikoivuuden lisäämistä asevelvollisuusjärjestelmässä tukee vajaa viidennes, 17 prosenttia (26 % v. 2011). Ikäluokittain katsottuna eniten tukea löytyy 25 – 34-vuotiaista, 24 prosenttia (37 %), sitten 35 – 49-vuotiaista, 19 prosenttia (25 %), 50 – 79-vuotiaista 15 prosenttia (28) ja 15 – 24-vuotiaista 13 prosenttia (15).

Nykyistä mallia pitää parhaana keskustan kannattajista 89 prosenttia (79 % v. 2011), perussuomalaisten 78 (61), kokoomuksen 77 (62), SDP:n 75 (63), vasemmistoliiton 66 (35) ja vihreiden kannattajista 43 prosenttia (43).

Valikoivuuden lisäämistä asevelvollisuusjärjestelmässä haluaa vihreiden kannattajista 33 prosenttia (42 % v. 2011), vasemmistoliiton 18 (46), kokoomuksen ja SDP:n 17 (33 ja 30) ja perussuomalaisten kannattajista 14 prosenttia (33).

Asevelvollisuudesta luopumista ja ammattiarmeijaan siirtymistä tukee vihreiden kannattajista 20 prosenttia (15 % v. 2011), vasemmistoliiton 17 (17), perussuomalaisten kahdeksan (5), SDP:n seitsemän (7), kokoomuksen neljä (6) ja keskustan kolme prosenttia (4). (kuvat 1 ja 2)

Luottamus puolustuspolitiikan hoitoon heikentynyt

Suomen puolustuspolitiikkaa pitää erittäin tai melko hyvin hoidettuna 73 prosenttia (81 % v. 2011). Naisista tätä mieltä on 76 (80) ja miehistä 69 prosenttia (82). Puolustuspolitiikka pitää melko tai erittäin huonosti hoidettuna viidennes, 22 prosenttia (11 % v. 2011), miehistä 26 (12) ja naisista 18 prosenttia (11). Mitään merkittäviä eroja Etelä-Suomen, Länsi-Suomen sekä Itä- ja Pohjois-Suomen välillä ei ole.

SDP:n ja vihreiden kannattajista puolustuspolitiikkaa pitää hyvin hoidettuna 83 prosenttia (88 % ja 73 % v. 2011), keskustan 82 (94), kokoomuksen 81 (83), vasemmistoliiton 71 (69) ja perussuomalaisten kannattajista 60 prosenttia (82).

Perussuomalaisten kannattajista 38 prosenttia (16 % v. 2011) katsoo, että puolustuspolitiikkaa on hoidettu huonosti. Vasemmistoliiton kannattajista tätä mieltä on 27 prosenttia (15), kokoomuksen 18 (12), keskustan 17 (5), SDP:n 14 (6) ja vihreiden kannattajista 12 prosenttia (19). *(kuvat 2 ja 3)*

Puolustusvoimauudistuksen vaikutukset koetaan sekä myönteisinä että kielteisinä

MTS on tehnyt alkuvuonna 2011 ja syksyllä 2011 puolustusvoimauudistukseen liittyviä kysymyksiä. Ne koskivat puolustusvoimauudistuksen lähtökohtia, kuten varuskuntarakennetta, reservin kokoa ja asevelvollisuusjärjestelmää. Tässä tutkimuksessa kysyttiin arvioita puolustusvoimauudistuksen vaikutuksista.

Puolet haastatelluista vastasi asteikolla erittäin tai melko myönteisiä, erittäin tai melko kielteisiä, ei mitään vaikutuksia. Puolelle vastaajista vaihtoehdot esitettiin päinvastaisessa järjestyksessä. Vastausvaihtoehtojen järjestyksellä ei ollut merkitystä kokonaistulokseen.

Vastattaessa asteikolla erittäin tai melko myönteisiä, erittäin tai melko kielteisiä, 42 prosenttia katsoi, että vaikutukset ovat myönteisiä, ja 40 prosenttia, että vaikutukset ovat kielteisiä. 11 prosenttia oli sitä mieltä, että uudistuksella ei ole mitään vaikutuksia, seitsemän prosenttia ei ottanut kantaa.

Kun vastattiin käänteisessä järjestyksessä, vaikutuksia piti myönteisinä 39 prosenttia ja kielteisinä 42 prosenttia. 10 prosenttia katsoi, että uudistuksella ei ole mitään vaikutusta, ja yhdeksän prosenttia ei osannut sanoa. *(kuva 4)*

Puolet haluaa pitää puolustusmäärärahat ennallaan, kolmannes korottaa niitä

Puolustusmäärärahojen korottamista tukee kolmannes, 33 prosenttia (27 % v. 2011), miehistä 40 (32) ja naisista 25 (24). Puolustusmäärärahojen pitämistä ennallaan kannattaa puolet, 52 prosenttia (50), naisista 57 (56) ja miehistä 48 prosenttia (44). Määrärahojen vähentämisen kannalla on 12 prosenttia (19), naisista 14 (17) ja miehistä 10 prosenttia (21).

Perussuomalaisten kannattajista puolustusmäärärahojen korottamista tukee 50 prosenttia (36 % v. 2011), kokoomuksen 36 (38), keskustan 33 (28), SDP:n 32 (18), vasemmistoliiton 27 (1) ja vihreiden kannattajista 15 (24).

Vihreiden kannattajista puolustusmäärärahojen vähentämistä kannattaa 33 prosenttia (42 % v. 2011), vasemmistoliiton 23 (40), SDP:n 12 (20), kokoomuksen 11 (17), keskustan seitsemän (9) ja perussuomalaisten kuusi prosenttia (21). *(kuvat 5 ja 6)*

Sotilaallinen maanpuolustustahto pysynyt vahvana

Kolme neljäsosaa, 76 prosenttia (76 % v. 2011), on sitä mieltä, että suomalaisten on puolustauduttava aseellisesti kaikissa tilanteissa, vaikka tulos näyttäisi epävarmalta. Miehistä näin ajattelee 83 (86) ja naisista 68 prosenttia (67). Päinvastaista mieltä on viidennes, 19 prosenttia (18), naisista 25 (24) ja miehistä 13 prosenttia (12).

Perussuomalaisten kannattajista myönteisesti vastaa 84 prosenttia (78 % v. 2011), kokoomuksen ja keskustan 83 (85 ja 85), SDP:n 77 (77), vihreiden 59 (65) ja vasemmistoliiton kannattajista 57 prosenttia (74).

Vihreiden kannattajista kielteisesti vastaa 39 prosenttia (29 % v. 2011), vasemmistoliiton 34 (18), SDP:n 16 (20), kokoomuksen ja keskustan 14 (11 ja 14) ja perussuomalaisten kannattajista 13 prosenttia (17). (kuvat 7 ja 8)

Henkilökohtainen maanpuolustustahto korkealla

”Jos Suomeen hyökätään, olisitko itse valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjenne ja taitojenne mukaan?” Tämän kysymyksen MTS esitti nyt viidennen kerran. Edellisen kerran kysymys esitettiin vuonna 1998.

Myöntävästi kysymykseen vastaa 87 prosenttia (85 % v. 1998), miehistä 90 (87) ja naisista 85 prosenttia (84). Kielteisesti kysymykseen vastaa kymmenen prosenttia (9), naisista 11 (12) ja miehistä kahdeksan prosenttia (8). (kuvat 9 ja 10)

Sotilaallista yhteistyötä Pohjoismaiden kanssa ja EU:ssa tuetaan vahvimmin

Uutena kysymyksenä oli suhtautuminen sotilaalliseen yhteistyöhön EU:ssa sekä muiden Pohjoismaiden ja Naton kanssa. Yhteistyötä näiden kolmen eri tahon kanssa arvioitiin erillisesti.

Sotilaallinen yhteistyö muiden Pohjoismaiden kanssa

Sotilaalliseen yhteistyöhön muiden Pohjoismaiden kanssa suhtautuu myönteisesti 91 prosenttia sekä miehistä että naisista. Keskustan kannattajista 97 prosenttia, kokoomuksen ja perussuomalaisten ja vihreiden 94, SDP:n 92 ja vasemmistoliiton kannattajista 81 prosenttia.

Sotilaallinen yhteistyö Euroopan unionissa

Myönteisesti sotilaalliseen yhteistyöhön Euroopan unionissa suhtautuu 79 prosenttia, miehistä 83 ja naisista 75 prosenttia, kielteisesti suhtautuu 17 prosenttia, naisista 18 ja miehistä 16 prosenttia.

Vihreiden kannattajista myönteisiä on 90 prosenttia, kokoomuksen 87, keskustan 82, SDP:n 78, perussuomalaisten 68 ja vasemmistoliiton kannattajista 67 prosenttia.

Sotilaallinen yhteistyö Naton kanssa

Sotilaallinen yhteistyö Naton kanssa jakaa mielipiteet. Kielteisesti suhtautuu 47 prosenttia, naisista 49 ja miehistä 44 prosenttia. Myönteisesti yhteistyöhön suhtautuu 45 prosenttia, miehistä 51 ja naisista 40 prosenttia. Kantaansa ei osaa sanoa seitsemän prosenttia.

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisiä on 64 prosenttia, vihreiden 56, perussuomalaisten 53, SDP:n 50, keskustan 42 ja kokoomuksen kannattajista 23 prosenttia.

Kokoomuksen kannattajista myönteisesti suhtautuu 72 prosenttia, keskustan 55, SDP:n 47, perussuomalaisten 42, vihreiden 38 ja vasemmistoliiton 27 prosenttia. (kuva 11)

Osallistumisen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön katsotaan lisäävän turvallisuutta

MTS on kysynyt vuodesta 2004 lähtien eri ilmiöiden ja tekijöiden vaikutuksesta Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen asteikolla lisää turvallisuutta, ei vaikutusta, vähentää turvallisuutta. Listalla on ollut koko ajan joukko samoja tekijöitä, joitakin on vaihdeltu. Tänä vuonna uusia oli kolme: Suomen mahdollinen jäsenyys YK:n turvallisuusneuvostossa ja Suomen mahdollinen osallistuminen Islannin ilmatilan valvontaan sekä Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön.

Turvallisuutta lisäävinä tekijöitä pidetään yleisimmin Suomen osallistumista pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön (66 %), Suomen osallistumista EU:n yhteisen puolustuksen järjestämiseen (49 % v. 2011 52 %), Suomen mahdollista jäsenyyttä YK:n turvallisuusneuvostossa (48 %), Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa (45 % v. 2011 53 %), Suomen sotilaallista liittoutumattomuutta (38 % v. 2011 41 %).

Tekijöitä, joilla ei katsota olevan vaikutusta Suomen ja suomalaisten turvallisuuteen ovat Suomen mahdollinen osallistuminen Islannin ilmatilan valvontaan (69 %), suomalaisten osallistuminen kriisinhallintatehtäviin sotaa käyvillä alueilla (53 % v. 2011 46 %), Suomen kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen lisääntyminen (48 % v. 2011 40 %).

Ulkomaisen omistuksen lisääntyminen Suomen talouselämässä nähdään yleisimmin Suomen ja suomalaisten turvallisuutta vähentävänä tekijänä (53 % v. 2011 51 %). (kuvat 12 ja 13)

Sotilaallisen liittoutumattomuuden kannatus ennallaan

Kaksi kolmasosaa, 68 prosenttia (69 % v. 2011) katsoo, että Suomen tulee pysyä sotilaallisesti liittoutumattomana. Naisista tätä mieltä on 69 (66) ja miehistä 68 prosenttia (72). Sotilaallista liittoutumista kannattaa neljännes, 25 prosenttia (21). Miehistä 27 (22) ja naisista 22 prosenttia (21). Kantaansa ei osaa sanoa seitsemän prosenttia (10).

Sotilaallista liittoutumattomuutta puoltaa vasemmistoliiton kannattajista 85 prosenttia (88 % v. 2011), SDP:n ja vihreiden 75 (84 ja 73), perussuomalaisten 74 (77), keskustan 71 (73) ja kokoomuksen kannattajista 51 prosenttia (43).

Sotilaallista liittoutumista tukee kokoomuksen kannattajista 42 prosenttia (51 % v. 2011), keskustan ja perussuomalaisten 23 (20 ja 15), SDP:n 22 (11), vihreiden 21 (21) ja vasemmistoliiton kannattajista 11 prosenttia (10). (kuvat 14 ja 15)

Ei muutoksia Nato- jäsenyyden kannatuksessa

Suomen ei pitäisi pyrkiä Naton jäseneksi. Tätä mieltä on 71 prosenttia (70 % v. 2011) sekä miehistä että naisista. Suomen Nato- jäsenyyttä kannattaa vajaa viidennes, 18 prosenttia (20), miehistä 20 (21) ja naisista 17 prosenttia (19). Kantaansa ei osaa sanoa 10 prosenttia (10).

Vasemmistoliiton kannattajista kielteisesti Nato- jäsenyyteen suhtautuu 87 prosenttia (87 % v. 2011), SDP:n 80 (81), vihreiden 79 (80), keskustan ja perussuomalaisten 75 (77 ja 76) ja kokoomuksen kannattajista 55 prosenttia (40).

Kokoomuksen kannattajista Nato- jäsenyyttä puoltaa 39 prosenttia (55 % v. 2011), keskustan 20 (12), vihreiden 18 (16), SDP:n 17 (14), perussuomalaisten 15 (12) ja vasemmistoliiton seitsemän prosenttia (7). *(kuvat 16 ja 17)*

Puolustusvoimien sotilaalliset tehtävät

Kysymys Puolustusvoimien sotilaallisista tehtävistä on esitetty kaikkiaan yhdeksän kertaa vuodesta 2004 lähtien. Siinä kysytään, onko vai ei Suomen Puolustusvoimien sotilaallinen tehtävä A) puolustaa Suomen alueellista koskemattomuutta, B) osallistua Euroopan unionin puolustamiseen ja C) osallistua kriisien ja turvallisuusuhkien torjuntaan eri puolilla maailmaa.

Puolustusvoimien sotilaallinen tehtävä on puolustaa Suomen alueellista koskemattomuutta. Tätä mieltä on 95 prosenttia (97 % v. 2011). Naisen ja miesten välillä ei ole eroja.

Puolet, 51 prosenttia (61 % v. 2011), katsoo, että osallistuminen Euroopan unionin puolustamiseen kuuluu Puolustusvoimien sotilaallisiin tehtäviin. Päinvastaista mieltä on 42 prosenttia (32).

Keskustan kannattajista myönteisesti suhtautuu 63 prosenttia (43 % v. 2011), vihreiden 61 (68), kokoomuksen 55 (61), SDP:n 51 (64), vasemmistoliiton 37 (48) ja perussuomalaisten kannattajista 39 prosenttia (53).

Lähes puolet, 47 prosenttia (53 % v. 2011) katsoo, että osallistuminen kriisien ja turvallisuusuhkien torjuntaan eri puolilla maailmaa, kuuluu Puolustusvoimien sotilaallisiin tehtäviin. Saman verran, 48 prosenttia (40) vastaa kieltävästi.

Perussuomalaisten kannattajista kielteisesti suhtautuu 66 prosenttia (52 % v. 2011), vasemmistoliiton 53 (46), SDP:n 52 (42), keskustan 51 (52), vihreiden 42 (29) ja kokoomuksen kannattajista 41 prosenttia (36). *(kuva 18)*

Uskottava puolustus koostuu useista eri tekijöistä

MTS on kysynyt viisi kertaa uskottavasta puolustuksesta. Kysymyksessä on lueteltu 13 eri tekijää, joita vastaaja arvioi uskottavan puolustuksen kannalta asteikolla vaikuttaa erittäin tai melko paljon, melko tai erittäin vähän tai ei vaikutusta. Nyt listaan lisättiin uudeksi kohdaksi Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön.

Erittäin tai melko paljon uskottavaan puolustukseen katsotaan vaikuttavan:

Hyvät suhteet naapurivaltioihin 98 prosenttia (98 % v. 2011), koko maan puolustaminen, 89 (90), puolustusmateriaalin määrä, laatu ja huoltovarmuus, 88 (90), kansalaisten maanpuolustustahto, 87 (87), puolustusmäärärahojen taso, 87 (83), ajanmukaiset asejärjestelmät, 85 (85), miesten yleinen asevelvollisuus, 84 (85), reservin koko, 73 (72), Suomen osallistuminen pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön, 68, säännölliset reservin kertausharjoitukset, 66 (69), Suomen osallistuminen EU:n yhteisen puolustuksen järjestäminen, 55 (57), Suomen osallistuminen kansainvälisiin rauhanturva- ja kriisinhallintaoperaatioihin, 50 (53), naisten vapaaehtoinen asepalvelus, 50 (48), johto- ja asejärjestelmien yhteensopivuus Naton kanssa, 48 (49). *(kuvat 19, 20, 21 ja 22)*

Usko Suomen sotilaalliseen puolustuskykyyn heikentynyt

Jos Suomi joutuu tavanomaisin asein käytävään sotaan, niin millaiset mahdollisuudet katsoisitte Suomella olevan puolustautua? Tämä kysymys on esitetty vuodesta 1978 lähtien, edellisen kerran vuonna 2010.

Puolet, 51 prosenttia (46 % v. 2010), katsoo, että Suomella on melko tai erittäin huonot mahdollisuudet puolustautua. Naisista tätä mieltä on 51 (49) ja miehistä 52 prosenttia (44).

Lähes yhtä moni, 46 prosenttia (52 %) on sitä mieltä, että Suomen puolustusmahdollisuudet ovat melko tai erittäin hyvät.

Keskustan kannattajista Suomen sotilaallista puolustuskykyä pitää hyvänä 53 prosenttia (54 % v. 2010), SDP:n 48 (50), kokoomuksen ja vihreiden 46 (57 ja 38), perussuomalaisten 45 (53) ja vasemmistoliiton kannattajista 42 prosenttia (53). *(kuvat 23 ja 24)*

Euroopan talouden näkymät ja Suomen työllisyystilanne aiheuttavat eniten huolta

Kysymyksessä oli listattu 18 eri ilmiötä ja tekijää, joiden suhteen arvioidaan, missä määrin ne aiheuttavat huolta tulevaisuudesta. Viime vuodesta listaan oli lisätty kaksi kohtaa, poliisipalvelujen saatavuus ja Syyrian tilanne.

Eniten huolta aiheuttavat tekijät liittyvät Euroopan talouden näkymiin, Suomen työllisyystilanteeseen ja hyvinvointipalvelujen saatavuuteen Suomessa.

Huolta aiheuttavat ilmiöt ja tekijät prosentuaalisessa järjestyksessä:

Euroopan talouden näkymät (85 % v. 2011 84 %), työllisyystilanne Suomessa (80 % v. 2011 75 %), hyvinvointipalvelujen saatavuus Suomessa (73 % v. 2011 75 %), Suomen talouden näkymät (72 % v. 2011 72 %), kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus (72 % v. 2011 70 %), maapallon luonnonvarojen riittävyys (71 % v. 2011 69 %), rahoitusmarkkinoiden kriisi (70 % v. 2011 74 %), kansainvälinen terrorismi (69 % v. 2011 67 %), poliisipalvelujen saatavuus (67 %), tuloerot Suomessa (66 % v. 2011 64 %), joukkotuhoaseiden leviäminen (62 %, v. 2011 69 %), ilmaston lämpeneminen (59 %, v. 2011 54 %), Lähi-idän tilanne (58 % v. 2011 49 %), tietoverkkoihin kohdistuva rikollisuus (54 % v. 2011 59 %), kehitys Venäjällä (49 % v. 2011 47 %), Syyrian tilanne (45 %), maahanmuuttajien määrän kasvu Suomessa (42 %, v. 2011 38 %), terroriteko Suomessa (38 % v. 2011 41 %). *(kuvat 25, 26, 27, 28 ja 29)*

Ulkopolitiikan hoitoon luotetaan

Kolme neljäsosaa, 75 prosenttia (76 % v. 2011), pitää Suomen ulkopoliittikkaa hyvin hoidettuna. Viidennes, 21 prosenttia (19), katsoo, että Suomen ulkopoliittikkaa on hoidettu huonosti viime vuosina. Kantaansa ei osaa sanoa viisi prosenttia (5).

SDP:n kannattajista ulkopoliittikkaa pitää hyvin hoidettuna 85 prosenttia (79 % v. 2011), vihreiden 84 (84), kokoomuksen ja keskustan 82 (84 ja 77), vasemmistoliiton 77 (79) ja perussuomalaisten kannattajista 60 prosenttia (68). *(kuvat 30 ja 31)*

Suomen halutaan jatkavan siviilikriisinhallintaa ja kehitysyhteistyötä Afganistanissa

Suomen jatkaminen siviilikriisinhallinnan tehtävissä

Kaksi kolmasosaa, 66 prosenttia (70 % v. 2011), katsoo että Suomen tulee jatkaa siviilikriisinhallinnan tehtävissä Afganistanissa. Vajaa kolmannes, 29 prosenttia (25), on päinvastaista mieltä. Kantaansa ei osaa sanoa viisi prosenttia (5).

Suomen jatkaminen kehitysyhteistyötehtävissä

Neljä viidesosaa, 82 prosenttia (84 % v. 2011), haluaa että Suomi jatkaa kehitysyhteistyötä Afganistanissa. 15 prosenttia vastustaa (13) ja kolme prosenttia (3) ei osaa sanoa.

Suomen jatkaminen sotilaallisen kriisinhallinnan tehtävissä

Kolmannes, 31 prosenttia (30 % v. 2011), on sitä mieltä, että Suomen tulee jatkaa osallistumistaan sotilaalliseen kriisinhallintaan Afganistanissa. Naisten ja miesten välillä ei ole eroja.

Kaksi kolmasosaa, 63 prosenttia, on sitä mieltä, että Suomen ei tule jatkaa sotilaallista kriisinhallintaa Afganistanissa. Miehistä tätä mieltä on 65 ja naisista 60 prosenttia. Kantaansa ei osaa sanoa kuusi prosenttia, naisista kahdeksan ja miehistä neljä. (kuvat 31, 33, 34 ja 35)

Naiset kokevat tulevaisuuden turvattomampana kuin miehet

Lähes puolet, 46 prosenttia (42 % v. 2011) katsoo, että Suomi ja suomalaiset elävät nykyistä turvattomammassa maailmassa seuraavan viiden vuoden aikana. Naisista tätä mieltä on yli puolet, 57 (48) ja miehistä 36 prosenttia (35). Vanhemmat ikäluokat ovat vahvemmin tätä mieltä kuin nuoremmat. Yli puolet, 54 prosenttia (47) 35 – 49-vuotiaista on tätä mieltä, 50 – 79-vuotiaista, 52 prosenttia (39). Ikäluokassa 15 – 24-vuotiaat samaa mieltä on alle kolmannes, 29 prosenttia (32) ja 25 – 34-vuotiaista reilu kolmannes, 36 prosenttia (49).

Kolmannes, 33 prosenttia (40 % v. 2011) katsoo, että ei ole eroa nykyiseen tilanteeseen. Miehistä tätä mieltä on 38 (42) ja naisista 28 prosenttia (38). Ikäluokittain katsottuna 25 – 34-vuotiaista tätä mieltä on 41 prosenttia (36), 50 – 79-vuotiaista 34 (43), 35 – 49-vuotiaista 29 (36) ja 15 – 24-vuotiaista 27 prosenttia (42).

Tulevaisuuden kokee turvallisemmaksi viidennes, 20 prosenttia (17 % v. 2011), miehistä 26 (21) ja naisista 15 prosenttia (13). Nuorimmasta ikäluokasta, 15 – 24-vuotiaista, näin ajattelee 42 prosenttia (26), 25 – 34-vuotiaista 22 (13), 35 – 49-vuotiaista 17 (16) ja 50 – 79-vuotiaista 13 prosenttia (16). (kuvat 36 ja 37)

Epidemioihin varauduttu hyvin, ilmastonmuutokseen heikoimmin

Kysymyksessä lueteltiin yksitoista erilaista turvallisuusuhkaa, joihin varautumisesta kysyttiin. Uutena uhkana listalla oli talouskriisi.

Erittäin tai melko hyvin on varauduttu seuraavasti:

Erilaiset tartuntataudit, epidemiat, 78 prosenttia (79 % v. 2010), suuronnettomuudet, 74 (71), energian saatavuus, 72 (80), erilaiset ympäristöuhkat (tulvat, öljyonnettomuudet, vaarallisten aineiden kuljetukset), 68 (60), aseellinen hyökkäys, 59 (70), ulkomaiden poliittinen painostus, 52 (53), kansainvälinen rikollisuus, 50 (52), tietoverkkoihin kohdistuvat hyökkäykset eli kyberhyökkäykset, 50 (58), terrorismi, 48 (55).

Taluskriisiin varautumista pitää erittäin tai melko huonona 52 prosenttia. Ilmastonmuutokseen varautumista pitää huonona puolet, 50 prosenttia (47 % v. 2010). *(kuvat 38 ja 39)*

MTS:n tutkimusjaosto 2011 – 2015

Puheenjohtaja	Kasvatustieteiden maisteri Tatja Karvonen
Varapuheenjohtaja	Poliittinen suunnittelija, VTM Jukka Manninen
Jäsenet	Pääsihteeri, YTM Eekku Aromaa
	Kansainvälisten asioiden sihteeri Jari Haapiainen
	Johtaja Markku Haranne
	Toimittaja Maija Hurri
	Viestintäpäällikkö Ismo Kainulainen
	Diplomi-insinööri Kirsi Kallio
	Kansanedustajan avustaja, VTM Jan Koskimies
	Euroopan parlamentin jäsen Petri Sarvamaa
	FM Pekka M. Sinisalo
	Redaktör Kenneth Stambej
	Yksikön päällikkö Outi Holopainen, UM
	Kriisiviestinnän koordinaattori Petri Kekäle, VNK
Asiantuntijat	Toimittaja Jorma Hentilä
	Professori Jukka Leskinen, MPKK
	Dosentti Erkki Teikari
	Tutkija emeritus Unto Vesa
Sihteeristö	Pääsihteeri Heli Santala
	Yleissihteeri Markus Kinkku

MTS:n puheenjohtajisto 2011 – 2015

Puheenjohtaja	Kansanedustaja Esko Kurvinen
Varapuheenjohtajat	Kansanedustaja Tuula Väättäin
	Ammatillinen erityisopettaja Juha Mäenpää